

Lam
2026

Tom Idar Kvam

- Fra Luster kommune
- Gift med Ruth Karin
- 3 barn på 25, 21 og 11
- 200 vf NKS
- Alt på fjellbeite, fordelt på 2 beiter
- Egen beiterett
- Tallefjøs på 540m²
- Leder Avlsråd

Audun Tiller

- 53 år fra Verdal
- Driver gården Rognhaugen
- 460 vf, derav 220 NKS, 220 Spel kvit/farget, 20 Blackface/Sjeviot
- Medlem Avlsrådet siden 2022, varamedlem i rådet før jeg ble medlem
- Kåringsdommer; dømmer alle raser i Nord- og Sør-Trøndelag
- Har de 3 siste årene dømt seminværene på Staur

Thomas Johansen

- Fra Hadsel Kommune, Vesterålen
- 620 vf sau
- 7500 verpehøner
- Litt utegris
- Gårdsbutikk
- Kåringsdommer
- Leder ring 241 Langøya
- Region nord i Avlsrådet

HVA KAN VÆRRINGENE TILBY

Kåra værlam

Avkomsgransket vær

INDEKSRASENE

Sjeviot

Pelssau

Kvit spæl

Farga spæl

Norsk kvit sau

KÅRA VÆRLAM

BRUKSEGENSKAPER

BEIN

ULL

GENOMISK SELEKSJON

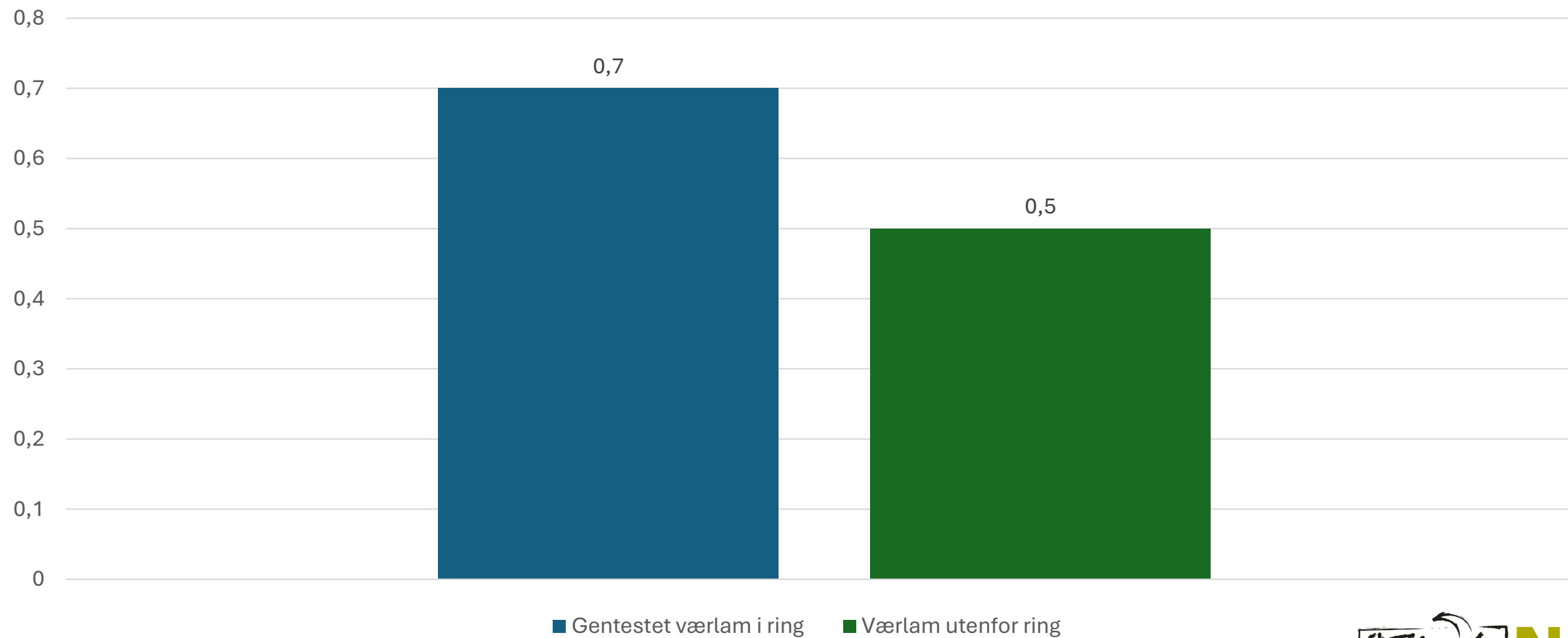
Gjennom en gentest kartlegger vi hvilke genvarianter dyret har

Hvis vi kjenner sammenhengen mellom en egenskap; f.eks. tilvekst og genprofilen, kan vi selektare dyr ut fra deres genprofil

Referansepopulasjon

Sikkerheten på en beregnet avlsverdi ligger mellom 0 og 1

SIKKERHET KÅRA VÆRLAM

PRIS KÅRA VÆRLAM

Kostnader ved innkjøp	130 O Indeks
Grunnpris	4400kr
Gentesttillegg	400kr
Oindeks tillegg	750kr
Sum	5500kr

Inntekter	35kg, U-, 2+	
Slakt	64,34kr	2252
Grunntilskudd	5,60kr	196kr
Stjernelam	2,50kr	88kr
Distriktsone 2	5,25kr	184kr
Husdyrtilskudd	0-75 Sau	2105kr
Avløysertilskudd	614kr	614kr
Diverse		135kr
Sum		5574

DU TJENER 74KR

PRIS KÅRA VÆRLAM

Kostnader ved innkjøp	130 O Indeks	35kg, U-, 2+	
Grunnpris		64,34kr	2252
		2kr	196kr
Gentesttillegg			88kr
			184kr
Oindeks tillegg			2105kr
			614kr
Sum			135kr
			5574

DU TJENER 74KR

Min viktigaste sauebonde

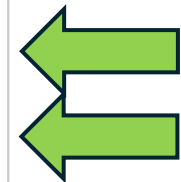
- 15-17 søyer
- Vil ha topp værer
- Har hatt værer på o-140
- Klare meiningar!
- Har trua med å slutta sidan 1995

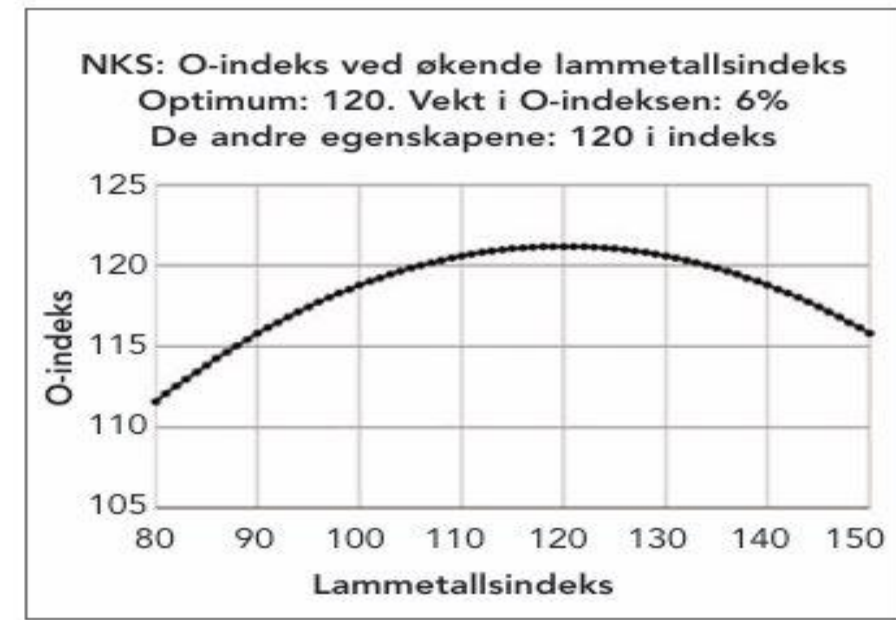
AVKOMSGRANSKET VÆR

- Brukt 1 år i værring
- Offisiell Indeks
- 20 slakt
- «Kan sine saker»
- Sikrere indeks

Indeksdato	16.09.2025	Nye indeksberegning hver uke om høsten. Sjekk alltid den siste på www.saueavl.nsg.no
O-indeks	145	Værens samlede avlsverdi når alle delindeksene er lagt sammen med vedtatt økonomisk vektning.
Fødselsvekt:	118	Væren gir lam med middels høy fødselsvekt. (Direkte effekt - lammet egne gener for vekst)
Slaktevekt:	140	Væren gir lam med svært god tilvekst fram til slakting.
Slakteklasse:	113	Væren gir lam med middels god kjøttfylde. (EUROP-klasse på slakteriet)
Fettgruppe:	124	Væren gir litt lavere fettklasse på lammeslaktet enn gjennomsnittet. (Høy indeks betyr magre lam)
Fødselsvekt_mor:	120	Døtrene føder lam med rett over middels fødselsvekt. (Maternal effekt - søyas gener for mormiljø)
Vårvekt_mor:	139	Døtrene har svært god morsevne fram til vårveging. (Maternal effekt - søyas gener for mormiljø)
Slaktevekt_mor:	144	Døtrene har svært god morsevne fram til slakting. (Maternal effekt - søyas gener for mormiljø)
Lammetall:	118	Døtrene til væren har rett over middels høyt lammetall.
Spenestørrelse	118	Døtrene får litt mindre spener enn gjennomsnittet. (Høy indeks betyr små spener)
Ullvekt:	105	Væren gir lam med middels ullmengde.
Ullklasse:	103	Væren gir lam med middels ullklasse.
Søyevekt:	81	Værens døtre blir tyngre enn gjennomsnittet, som voksne søyer. (Høy indeks betyr lav søyevekt)
Speneantall:	122	Væren gir færre spener enn gjennomsnittet (Høy indeks betyr få døtre med ekstraspener)
Metan:	99	Væren gir lam med middels metanutslipp fra vom. (Høy indeks betyr lavt metanutslipp)
Ant. slakt:	77	Antall slaktede avkom etter væren som inngår i indeksberegningene.
Ant. døtre:	12	Antall søyer etter væren som har lammet minst en gang og som inngår i indeksberegningene.

EGENSKAPENE VI BEREGNER AVLSVERDIER FOR

Figur 1. Endring i O-indeksen ved økende indeks for lammetall.

AVKOMSGRANSKET VÆR

			-merket	46
	Indeks	Sikkerhet	-fødselsvekt	41
O-indeks	129	0,77 	-vårvekt	0
Fødselsvekt	115		-høstvekt	35
Slaktevekt	144		-slaktevekt	20
Slakteklasse	100		-ullvekt	8
Fettgruppe	117		Antall egne døtre med lamming	
Fødselsvekt_morsevne	134		-åring	0
Vårvekt_morsevne	124		-toåring	0
Slaktevekt_morsevne	120		-treåring	0
Lammetall	114		-totalt	0
Spenestørrelse	91		Antall egne døtre med spenestørrelse	
Ullvekt	107		-totalt	0
Ullklasse	115		Antall lam av døtre	
Søyevekt	64		-merket	0
Speneantall	98		-fødselsvekt	0
Metan	101		-vårvekt	0
			-høstvekt	0
			-slaktevekt	0

- 20 slakt
- Ingen døtre

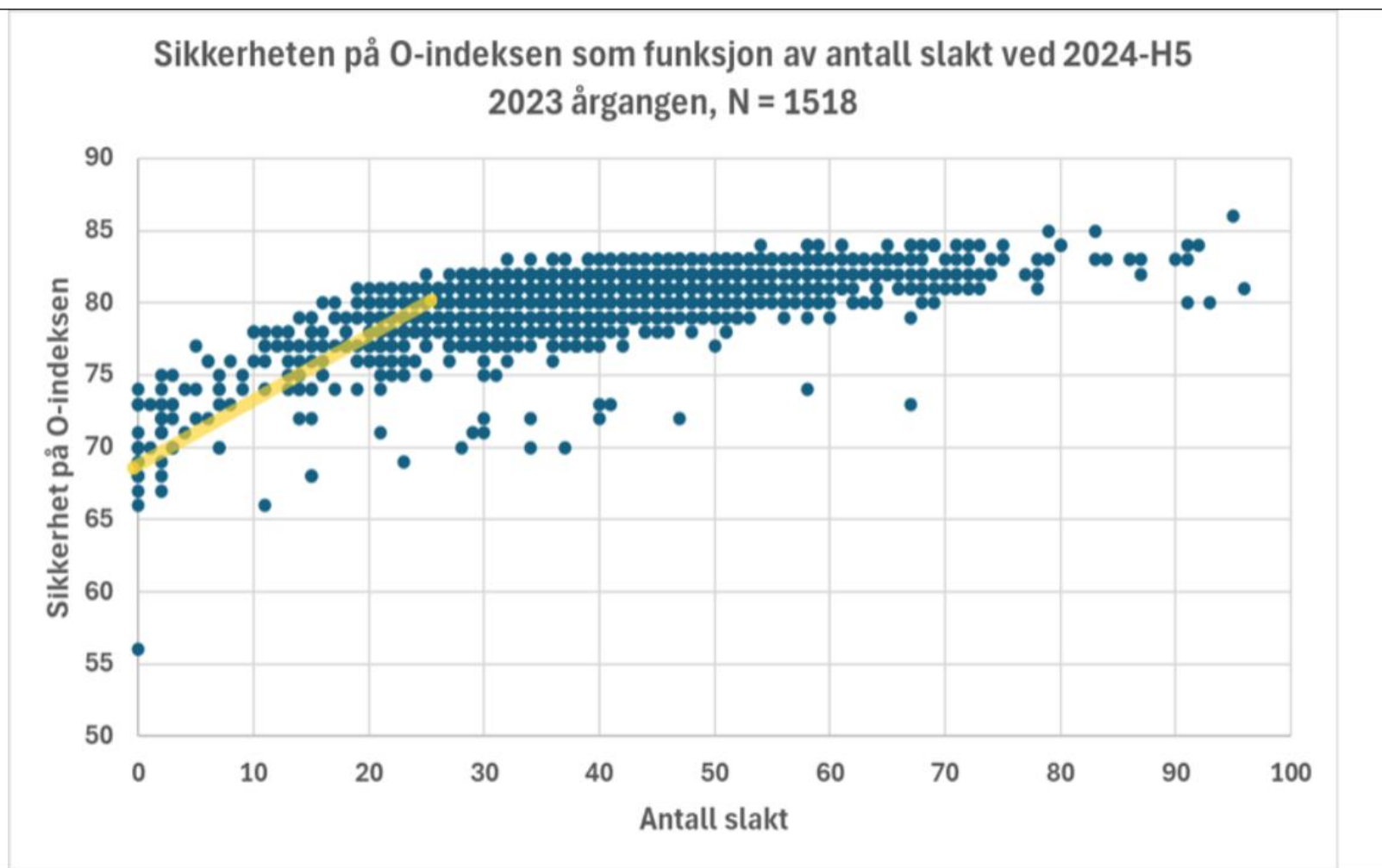
AVKOMSGRANSKET VÆR

			-merket	239
			-fødselsvekt	239
			-vårvekt	12
			-høstvekt	183
			-slaktevekt	140
			-ullvekt	95
			Antall egne døtre med lamming	
			-åring	18
			-toåring	0
			-treåring	0
			-totalt	18
			Antall egne døtre med spenestørrelse	
			-totalt	4
			Antall lam av døtre	
			-merket	32
			-fødselsvekt	29
			-vårvekt	2
			-høstvekt	27
			-slaktevekt	16
O-indeks	136	Sikkerhet		
		0,88		
Fødselsvekt	128			
Slaktevekt	137			
Slakteklasse	125			
Fettgruppe	111			
Fødselsvekt_morsevne	117			
Vårvekt_morsevne	131			
Slaktevekt_morsevne	119			
Lammetall	115			
Spenestørrelse	100			
Ullvekt	111			
Ullklasse	117			
Søyevekt	94			
Speneantall	83			
Metan	116			

- 140 slakt
- 18 døtre

AVLSRÅDET VIL HEVE SIKKERHETEN

- Øke fra 20 til 25 slakt
- Sikkerheten øker fra 0,76 til 0,80 med 25 slakt

SPØRREUNDERSØKELSE

2023 1392 Værer med offisiell indeks

Våren 2025 ser vi igjen 703 i sauekontrollen

Anslagsvis 150stk værer solgt utenfor sauekontrollen

Anslagsvis 150stk slakta eller død/sterile eller andre lyter

Anslagsvis 350-450 slakta

- Mindre interesse for ringdrift
- Minst 50% tror granskning vil gå over fra ring til avlsbesetninger

SPØRSMÅL?

